

канд. іст. наук А. С. Чайковський, ст. наук. співроб. Інституту історії АН БРСР, канд. іст. наук В. І. Гуленко, доц. Мінського державного педагогічного інституту ім. О. М. Горького, канд. іст. наук О. О. Коваленя, зав. кафедрою політичної історії Криворізького гірничорудного інституту, доц., канд. іст. наук В. В. Стецкевич, декан факультету Ровенського державного інституту культури, канд. іст. наук П. О. Савчук, доц. Київського політехнічного інституту, канд. іст. наук П. М. Чернега, викладач Київського політехнічного інституту, канд. іст. наук А. К. Кочерга, в. о. доц. Вінницького державного педагогічного інституту ім. М. Островського, канд. іст. наук І. В. Мазило, аспірант Інституту історії України АН УРСР А. В. Гриневич свої повідомлення зробили 29—30 травня на зустрічах з ветеранами Великої Вітчизняної війни, прикордонниками, у виробничих колективах, професійно-технічних училищах і школах Маневицького, Любешівського, Володимир-Волинського і Любомльського районів області.

Одержано 12.07.91.

**М. П. Ковальський (Дніпропетровськ),
О. І. Журба (Дніпропетровськ)**

Друга науково-краєзнавча конференція «Острог на порозі 900-річчя»

1—2 червня 1991 р. відбулася Острозька науково-краєзнавча конференція. Вона зібрала спеціалістів різного профілю: археологів, мистецтвознавців, філологів, істориків, працівників архівів та музеїв тощо. Вони представляли наукові, культурні та освітні установи багатьох регіонів України (Київ, Львів, Острог, Луцьк, Дніпропетровськ та ін.).

Тематично доповіді відзначалися різноманітністю і не обмежувалися тільки Острогом та його околицями. В них йшлося про всі волинські землі (з давніх-давен до середини ХХ ст.).

Значна частина виступів була присвячена джерелознавчим та архівознавчим аспектам історії краю. Серед них варто згадати дослідження, де розглядалися відомості про Острог у документах Литовської метрики (канд. іст. наук С. В. Абросимова — Дніпропетровський історичний музей), свідчення історичних джерел про діяльність князів Острозьких (д-р іст. наук, проф. М. П. Ковальський — Дніпропетровський держуніверситет (далі — ДДУ), згадки про татарські напади на Волинь у Луцьких гродських книгах другої половини XVI ст. (канд. іст. наук В. Б. Атаманенко — ДДУ), поборові реєстри XVI ст. як джерело з історії волинських міст XVI ст. (А. С. Заєць — Львівський поліграфічний інститут), мережа приватних архівів на Волині в першій половині XIX ст. (канд. іст. наук О. І. Журба — ДДУ).

Особливий інтерес присутніх викликала розповідь зав. відділом Ровенського краєзнавчого музею канд. іст. наук Г. В. Бухало про дослідження з історії Острозької землі на сторінках видань Інституту дослідів Волині в Канаді, зокрема 16-томного «Літопису Волині», які ще невідомі українським ученим.

Певну увагу учасники конференції приділили проблемам історіографії. Аспірантка ДДУ І. М. Ковальська розглянула питання відображення теми Острога у спогадах та листах П. Куліша та М. Костомарова. Зав. кафедрою Ровенського інституту культури С. І. Шевчук

присвятив свій виступ науковій спадщині відомого краєзнавця Г. Р. Равчука. Острог та Волинь у драматургії П. Куліша — тема виступу доц. Ровенського інституту культури П. О. Лобаса.

Були висвітлені й питання середньовічної історії, в тому числі така її славна сторінка, як Острозька Академія кінця XVI — початку XVII ст. З ґрунтовною доповіддю про цю першу у східних слов'ян вищу освітню інституцію виступив ст. наук. співроб. Інституту суспільних наук канд. іст. наук І. З. Мицько. Він представив на розгляд учасників форуму проект і план багатотомного видання досліджень та історичних джерел під назвою «Острозька давнина» і звернувся до громадськості з проханням стати спонсором цього, безперечно, перспективного унікального видання.

Активну участь в роботі конференції взяли й представники музеїв. Острозький історико-краєзнавчий музей представляли: О. В. Гладуненко «Оборона Острога в червневі дні 1941 р.» та директора цього музею С. В. Позіховська «Острозький державний історико-культурний заповідник: проблеми і перспективи». Доповідь про островні поселення Волині виголосив наук. працівник Львівського історичного музею С. В. Тирський. Традиційні промисли та ремесла Ровенського Полісся висвітлив у своєму виступі заст. директора Сарненського історико-етнографічного музею Р. К. Тишкевич.

Доц. Луцького педінституту В. О. Кудь розповів про розвиток промисловості й ремесел на Волині у кінці XIX — на початку XX ст., а канд. мед. наук хірург Острозької райлікарні С. Р. Шпізель — про наукові праці медиків давнього Острога, їх значення для вітчизняної та світової науки.

Вирішено зробити Острозьку краєзнавчу конференцію щорічною і скликати її у червні 1992 р. Тому просимо вважати нашу інформацію як заклик до всіх фахівців та аматорів як України, так і тих, які проживають поза її межами і цікавляться історичним минулим Волині, — взяти активну участь в роботі цього наукового форуму.

В. О. Щербак (Київ)

Міжнародна наукова конференція, присвячена 500-річчю українського козацтва

Славний ювілей українського козацтва широко відзначається в нашій республіці. Цій знаменній даті була присвячена міжнародна наукова конференція, яка проходила 13—17 травня 1991 р. у Києві та Дніпропетровську. Її організували АН України, Інститут історії України, АН України та Дніпропетровський держуніверситет. У роботі форуму взяли участь майже 130 вчених з України, Росії, Польщі, Німеччини, США.

Вступним словом засідання відкрив голова оргкомітету чл.-кор. АН України І. Ф. Курас. З привітанням до її учасників звернулися директор Канадського інституту українських студій при Альбертському університеті професор Богдан Кравченко, голова Співки письменників України Юрій Мушкетик. Від Козацького товариства Київщини виступив наказний отаман Євген Петренко, республіканського товариства греків України — заступник голови Володимир Христокін.

Сучасний стан та перспективи наукових досліджень з історії українського козацтва — ці проблеми дискутувалися на пленарних засідан-